

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 206
Бањалука, 23.12.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као председника вијећа, Јанка Нинића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца О.п. ДОО П., заступа га директор Ј.С., а овога пуномоћник М.Р., адвокат из Д., ..., против тужене Општине П., заступа је Правобранилаштво Републике Српске – Сједиште замјеника у Добоју, ради исплате дуга по основу јемства, одлучујући по ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Добоју број 013-0-Пж-06-000 171 од 14.11.2007 године, на сједници одржаној дана 23.12.2009. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју број ПС-54/05 од 31.08.2006. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати:

1. износ од 13.990,00 КМ за законском затезном каматом од 01.01.2005. године, па до исплате;
2. износ од 7.620,57 КМ са законском затезном каматом од 28.10.2004. године, па до исплате ;
3. износ од 7.115,92 КМ са законском затезном каматом од 19.10.2004. године, па до исплате;
4. износ од 851,24 КМ са законском затезном каматом од 11.02.2005. године, па до исплате и
5. законску затезну камату на износ од 7.451,24 КМ за период од 11.02. до 21.02.2005. године и на износ од 4.851,24 КМ за период од 22.02 до 17.05.2005. године, те да му накнади трошкове поступка у износу од 4.825,00 КМ, све у року од 30 дана од дана правоснажности те пресуде

За такву одлуку дати су следећи разлози: да се обавеза тужене, која се односи на износ од 13.990,00 КМ (тачка 1. изреке), заснива на уговору који је у њено име закључио њен начелник дана 19.02.2004. године, јамчећи да ће тужена, ако дужник, ФК О. П., до 31.12.2004.године не исплати износ од 7.000,00 КМ, то у

истом року учинити тужена; да је под тим условом тужилац дао опрост дијела дуга ФК О. П. у износу од 7500,00 КМ са законском затезном каматом на укупни главни дуг (14.500,00 КМ): да је за случај доцње у испуњењу те обавезе одређено да тужилац има право на наплату цјелокупног дуга у износу од 14.500,00 КМ са припадајућом законском затезном каматом и трошковима извршења из предмета првостепеног суда број Ип-107/03; да главни дужник (ФК О. П.), а ни тужена као јемац тако преузету обавезу нису испунили у уговореном року, а ни након тога; да се отуда тужбени захтјев тужиоца у том дијелу указује основаним с обзиром на одредбе члана 997. и члана 998. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04 – у даљем тексту: ЗОО); да се преостали износ потраживања (тачка 2.,3. и 4. изреке пресуде) односи на накнаду за изведене радове чији је саинвеститор била и тужена.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју, дјелимичним уважењем жалбе тужене, та првостепена пресуда је преиначена у тачки 1. њене изреке и у одлуци о трошковима поступка тако да је тужбени захтјев тужиоца, да му тужени исплати износ од 13.990,00 КМ са законском затезном каматом од 01.01.2005. године, па до исплате, одбијен као неоснован, а обавеза тужене да тужиоцу накнади трошкова поступка, умањена са износа од 4.825,00 КМ на износ од 2.542,82 КМ. У преосталом дијелу жалба туженог је одбијена као неосновна и та првостепена пресуд потврђена.

Из образложења те пресуде произлази да другостепени суд уважава чињенично стање утврђено првостепеном пресудом. Међутим, налази да је та пресуда, у дијелу који се односи на тачку 1. њене изреке, заснована на погрешној примјени материјалног права, јер да је напријед наведени уговор о јемству тужене за обавезу ФК О. П. - ништав у смислу одредаба члана 47. ЗОО, јер да је предметно јемство недопуштено. Такав став заснива на одредбама члана 12. тада важећег Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ бр. 35/92, 20/01 и 51/01) - да скупштина општине доноси одлуке о располагању имовином општине и одлучује о њеном задужењу, а да начелник, према одредбама члана 24. тога закона, извршава одлуке и друга акта скупштине и закључује уговоре у име општине. Указује и на одредбе члана 38. и 39. Закона о буџету Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 4/2000) - да се општина може задуживати само за дио буџета који се односи на инвестиционе расходе и у сврху финансирања капиталних инвестиционих расхода уколико задовољавају посебне критерије који се утврђују у Закону о извршењу буџета Републике Српске.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужилац оспорава законитост преиначујућег дијела те другостепене пресуде због погрешене примјене материјалног права и због одлуке о трошковима поступка, истичући: да нема мјеста примјени одредаба Закона о локалној самоуправи и Закона о буџету Републике Српске, као ни одредаба ЗОО на које указује другостепени суд; да је првостепени суд своју одлуку у том дијелу правилно засновао на одредбама члана 997. и 998. ЗОО, јер да предметно јемство није недопуштено; да је другостепени суд занемарио

одредбае члана 12. и члана 15. до 18. ЗОО и с тим у вези начело савјесности и поштења у испуњавању обавеза, као и правну сигурност у обвезним односима; да прописи на које тај суд указује, нису принудне природе, па да тако нема мјеста примјени ни одредаба члана 103. ЗОО; да другостепени суд трошкове поступка досуђује „сразмјерно успјеху у поступку“ – процентуално том успјеху и да одбија захтјев за накнаду трошкова одговора на жалбу уз образложење да они „нису били нужни“; да се притом занемарују одредбе члана 387. став 2. Закона о парничном поступку - да се трошкови награде за рад адвоката, када је она прописана тарифом, одмјеравају по тој тарифи. Предлаже: да се побијана пресуда преиначи тако да се жалба тужене одбије у цјелини и првостепена пресуда потврди, или да се укине и предмет врати на поновно суђење; да се „у сваком случају“ одбије жалба и потврди првостепена пресуда у одлуци о трошковима поступка и да се тужена обавезе да му накнади трошкове ревизије.

У одговору на ревизију тужена оспорава њене наводе и предлаже да се она одбије као неоснована.

Размотривши ревизије и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), затим одговор тужене и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Другостепени суд, по оцјени овог суда, правилно налази да је давање јемства за предметни дуг ФК О. П. од стране начелника тужене, а у име тужене - недопуштено с обзиром на одредбе члана 12. напријед, наведеног Закона о локалној самоуправи. То рјечитије произлази из одредаба члана 37. тока закона, да Општина може бити гарант само за обавезе правних лица које она оснива, али и то подразумијева да њена скупштина доноси одлуку о томе, на основу које начелник у њено име закључује уговор. Ради се о принудним законским одредбама, па њихово евентуално непознавање не оправдава (*ignorantio legis nocet*). А према одредбама члана 87. став 1. ЗОО, када заступник прекорачи границе овлашћења, заступани је у обавези само ако одобри то прекорачење. Како Скупштина тужене спорни уговор није одобрила, слиједи да нема ни обавезе тужене по том уговору.

Ни приговор тужиоца, који се односи на трошкове поступка, није основан, јер из образложења другостепене пресуде јасно произилази да су ти трошкови у овој правној ствари правилно одређени примјеном одредаба члана 386. став 2. и члана 387. ЗПП. Примјена Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ бр.68/05) не подразумијева да се у случају дјелимичног успјеха у парници странци коју заступа адвокат досуђују трошкови у пуном износу. Било би то противно одредбама члана 386. став 2. ЗПП.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да не постоји разлог из члана 240. став 1. тачка 2. ЗПП због којег је ревизија изјављена. Такође налази да у проведеном поступку није било недостатака који би се односили на страначку способност и заступање странака у овом спору, па се отуда ревизија тужиоца одбија као неоснована на основу члана 248. тога закона.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Амила Подрашчић